

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “БАЧО КИРО” - ГРАД ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ул. “Филип Тотю” 20; тел: 062/68 23 52 (директор); 062/ 68 23 53(пом.-директори)
e-mail: info-300102@edu.mon.bg; [http:// bacho-kiro.com](http://bacho-kiro.com)

УТВЪРДИЛ: .....
ДИРЕКТОР: (В. Найденова)

**ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА
КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ КЪМ МЕХАНИЗЪМ
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ
НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ОУ „БАЧО КИРО“**

УЧЕБНА 2024/2025 ГОДИНА

Планът за дейността на КС за справяне с тормоза в училище е неизменна част от Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в ОУ „Бачо Киро“ за учебната 2024/2025 година и приет на заседание на Педагогическия съвет.

СЪСТАВ НА СЪВЕТА:

Председател: Ирена Пенчева – зам.-директор

Членове: Даниела Стоянова – педаг. съветник

Галина Димитрова – психолог

Таня Попова – старши учител прогимназиален етап

Игор Христов – учител начален етап

Нина Русева – родител

Стиляна Йоргова – родител

Дария Недкова – Vб клас

Александър Пъшев – Vд клас

I. Предмет

Проучване и подпомагане психичното развитие и здраве на децата и юношите в системата на средното образование, чрез превантивни мерки и сътрудничество по прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище.

Единният механизъм за противодействие на тормоза е разработен от Министерството на образованието и науката с участието на МТСП, АСП, ДАЗД, МВР, ЦКБППМН и неправителствените организации – НМД, фондация „Стъпки за невидимите деца в България“, фондация „Асоциация Анимус“, Дружеството на психолозите в България и УНИЦЕФ.

II. Цел

Разработване и прилагане на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда.

III. Задачи:

1. Разработване и прилагане на превантивни дейности за предотвратяване на тормоза в училище.
2. Разработване на защитна мрежа за интервенция при случаи на агресия в училище.

IV. Общи положения

1. Във всяко училище се създава координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с агресията. Съветът да се ръководи задължително от помощник-директор и да включва училищния психолог или пед.съветник, учители, ученици и родители.
2. Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които най-общо имат за цел ограничаване и/или елиминирание на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието.

3. Комплексът от превантивни мерки трябва да включва всички възможни аспекти и форми на агресията, ясно да фокусира вниманието върху участието на всички групи и да се планира на три нива - класна стая/паралелка, училище, общност.
4. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, изграждане на ценности, правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз във взаимоотношенията в училище
5. По-голямата част от ситуацияите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест.
6. Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата и поведение, което е неприемливо. Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически форми.

IV. ДЕЙНОСТИ

1. Актуализиране на понятията „тормоз“ и „насилие“ в Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище. В тематичните разпределения за ЧК да се включат теми за взаимоотношенията между учениците, превенция на агресивните прояви, преодоляване на дискриминацията, изграждане на позитивен психологичен климат в класа, толерантни отношения и уважение между подрестващите

Срок: септември - октомври 2024

Отг.: кл.ръководители

2. Извършване на оценка на тормоза между децата и учениците в училището и изготвяне на анализ и оценка от КС.

Срок: ноември 2024 г.

Отг.: КС

3. Организиране и провеждане на общоучилищни мероприятия в сътрудничество с Ученическия парламент, родителската общност, партньорски организации и др.
  - 3.1. Ден на толерантността – 16 ноември 2024 г.
  - 3.2. Участие в инициативата Ден за борба с насилието над деца 19.11.2024 г., съвместно с ЦОП „Светулка“ към SOS Детски селища в България
  - 3.3. Седмица на предизвикателствата (обединяващи и позитивни инициативи за изграждане на стимулираща среда в училището) – месец януари 2025 г.
    - Ежедневни позитивни предизвикателства, в които участват учениците и учители
    - Отбелязване Деня на розовата фланелка
  - 3.4. Ден за безопасен интернет – м. февруари 2025 г.
  - 3.5. „Аз в твоите чорапи“ – отбелязване деня за информираност за синдрома на Даун – 21.03.2025
  - 3.6. Обучение за прилагане на принципа „ученици обучават ученици“ с Ученическия парламент за решаване на конфликти – април 2025
  - 3.7. „Аз те разбирам – за езика и хората“ – май 2025

4. Провеждане на занятия с външни експерти – за превенция на насилието, на употребата на психоактивни вещества и превенция трафика на хора

Срок: целогодишно

Отг.: кл.ръководители, ПС

5. Актуализиране на Дневник за регистриране на случаите на тормоз. Дневникът има за цел да подпомогне процеса на координация и комуникация в училище във връзка с осъществяването на цялостна училищна политика за противодействие на училищния тормоз:

- в дневника се документират ситуациите, съответстващи на Класификацията на нивата и формите на тормоз, и предприемането на съответните действия (съгласно Таблица 1 от Механизма), които изискват намесата на координационния съвет;
- всяка, описана в дневника ситуация, съдържа следната информация: дата; какво се е случило: кратко описание на случая, кога се е случило, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията: име и подпис; какво е предприето като действия (намеса, превенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи, родители), как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои;
- координационният екип анализира ситуацията и определя необходимостта от индивидуална работа по случай с ученик, чиято координация се осъществява от педагогическия съветник;
- Дневникът за случаите на тормоз и съпътстващата документация по случаите се съхраняват при педагогическия съветник, или по изключение при друг член на координационния съвет, определен от директора на училището.

Срок: постоянен

Отг.: учители, административен и непедагогически персонал

6. При настъпване на инцидент, който би могъл да застраши живота и/или здравето на децата, всеки служител в училището е длъжен да спазва процедурата по уведомяване на ръководството на училището.

*Срок: непосредствено след
инцидент*

Отг.: учители

7. Класните ръководители заедно с педагогическия съветник предприемат съответни действия и проследяват развитието на ситуацията. За ученици с агресивни прояви се прилагат възможностите на Наредбата за приобщаващо образование и оказване на допълнителна подкрепа.

Срок: постоянен

Отг.: учители

8. В случаите, при които поведението на даден ученик се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие Координационният съвет предлага на директора да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето“ по местоживееене и отдел „Закрила

на детето“ на чиято територия е училището, местните комисии за БППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм за координирана работа по случай със съответния ученик.

Срок: постоянен

Отг.: учители

9. При решаване на конфликти следва да се осъществява взаимодействие между ученици, учители, родители и училищно ръководство. Ангажираността и сътрудничеството с родителите е от съществена важност за създаване на позитивен психоклимат в училище и превенция на агресивните прояви

Срок: постоянен

Отг.: членове на КС

10. Повишаване на квалификацията на персонала за справяне в ситуации на агресия.

Срок: постоянен

Отг.: Училищно ръководство

11. Засилване на взаимодействието между училището като институция и органите за закрила на детето, както и с неправителствени организации, чийто обект на дейност е справянето с насилието и тормоза на различни нива.

Срок: постоянен

Отг.: Членове на КС

12. Утвърждаване на вече изградената система за дежурства по предварително изготвен график на учителите по време на междучасията на местата с най-голяма концентрация на прояви на тормоз (коридори, санитарни помещения, бюфет, училищен двор).

Срок: постоянен

Отг.: Директорът, учителите

13. Организиране на съвместни мероприятия с активното участие на родители.

Срок: постоянен

Отг.: учители, родители, УН,

Ученически парламент

ПРАВИЛА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ВСИЧКИ СЛУЖИТЕЛИ ПРИ УСТАНОВЯВАНЕ НА СЛУЧАИ НА УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ

Настоящите правила регламентират задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз. Те са част от превантивните дейности, които се предприемат в училище.

I.Задължения на персонала на училището

1.Педагогически съвет

- Приема настоящите правила, като част от Правилника за дейността на училището
- Приема информация от КС

2. Координационен съвет

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на равнище училище;
- Обобщава резултатите от оценката на тормоза в началото и в края на учебната година и запознава заинтересованите страни с обобщените резултати;
- Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни правила и ценности;
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз;
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата;
- Поодкрепя и подпомага кл. ръководители с материали и консултации, съдейства за организирането на периодични обучения на учителите по темата за насилието и тормоза.

3.Педагогически съветник

- Член е на Координационния съвет за противодействие на тормоза в училище;
- Съдейства на класните ръководители при извършване на оценката на тормоза в училище;
- Отговаря за воденето на Дневника за регистриране на случаите на тормоз и съпътващата документация;
- Участва в екипите за работа по случай и разработва програми за работа с деца в риск.

4.Класни ръководители

- Участват в извършването на оценка на тормоза между учениците в класа по методика, определена от Координационния съвет;
- Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз;
- Инициират приемането на правила и ценности на равнище клас, които поставят на видно място в класната стая;
- В плана на класа планират провеждането на дейности, свързани с формирането у учениците на нагласи и социални умения, недопускащи насилие;
- За ситуации на насилие или тормоз подават информация на педаг.съветник или зам.-директор;
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа;

- Информират родителите в за Училищната политика за противодействие на тормоза, както и за приетите Единни правила за действие в случаи на тормоз сред учениците;
- Информират родителите при всяка проява на тормоз, в които детето им е участник и за предприетите от училището мерки

5. Всички учители

- Включват темата за насилието и тормоза в учебни единици, при които това е възможно;
- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ;
- Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз между учениците;
- Познават и прилагат правилата и последствията, приети от съответния клас и изискват от учениците да ги спазват.

6. Дежурни учители

- Стриктно спазват утвърдения от директора график за дежурство;
- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на тормоз по време или насилие на дежурството;
- Докладват на училищното ръководство за всеки случай на тормоз от второ и трето ниво.

7. Непедагогически персонал

- Полагат грижи за предотвратяване на прояви на насилие и тормоз в училищни помещения, за които отговарят;
- Познават основните принципи на действие в ситуации на тормоз и ги прилагат;
- Не допускат прояви на тормоз и насилие и съобщават за тях на класен ръководител, педаг.съветник, зам.-директор, директор

II. Процедура за информиране и съобщаване на случаи на тормоз

Случаи на тормоз или насилие могат да се съобщават от ученици, учители, служители, родители в училището.

- За ученици – когато те са жертва на тормоз или насилие; те са участници или свидетели на агресивни прояви. Те могат да информират устно учител, пед. съветник, или да пуснат сигнал в кутия за сигнали.
- Информация за ситуации на тормоз или насилие над ученик могат да се подават и от родители на ученици. Родителите следва да информират класния ръководител на детето си или пед. съветник/психолог, зам.-директор ако са свидетели на агресивна проява над дете от друг клас и нямат връзка със съответния класен ръководител.
- Всеки учител и служител, наблюдавал случай на тормоз или насилие, е длъжен незабавно да информира училищното ръководство.

III. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на тормоз

Всеки учител или служител, станал свидетел на ситуация на тормоз или за която е получил сигнал (от ученик, родители ли друг служител от училището) е длъжен да се намеси, за да прекрати агресивната ситуация.

Действията в случаи на тормоз – спазват се Класификация на формите на тормоз към Механизма и предприемане на съответни действия.

IV. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на тормоз

Действия в случаи на инцидент, който поставя в риск или уврежда живота и/или здравето на ученик:

Учителят или служителят действат в следната последователност:

1. Извеждат пострадалото дете от опасната зона.
2. При непосредствена опасност за живота и здравето на пострадалото дете се свързват с телефон 112 и оказват долекарска помощ със съдействието на медицинското лице на училището.
3. Уведомяват веднага председателя на Координационния съвет училищното ръководство/ или педагогическия съветник, които уведомяват класния ръководител. Той от своя страна уведомява родителите/настойниците на детето. Информира се незабавно директорът на училището.
4. Описват ситуацията писмено в Дневника със случаи на тормоз.

V. Действия при установяване, че дете е жертва на тормоз или насилие или е в риск от такова:

1. Всеки учител или служител на училището, на когото стане известно, че дете в риск се нуждае от закрила, следва незабавно да уведоми педагогическия съветник или класния ръководител, които от своя страна уведомяват училищното ръководство и родителите/настойниците на детето.
2. Учителят или служителят описва ситуацията писмено.
3. След проверка на случая, директорът свиква Координационния съвет и подава сигнал до Отдел „Закрила на детето“ към съответната Д „СП“.
4. Координационният съвет изготвя индивидуална работна програма с ясно разписани функции и дейности на екип от психолог, класен ръководител, родител и др. специалисти при необходимост.

VI. Действия при установяване, че дете е упражнило тормоз:

1. Учителят или служителят регистрира ситуацията, съответстваща на нива две или три според Класификацията на формите на тормоз и предприемане на съответните действия в Дневника със случаи на тормоз.
2. Детето, упражнило тормоз, описва ситуацията.
3. Уведомява се класния ръководител и педагогическия съветник, които от своя страна уведомяват родителите/настойниците и ръководството на училището.
4. За изясняване на случая и обстоятелствата, децата-наблюдатели описват ситуацията.
5. Свиква се Училищния координационен съвет.
6. Директорът на училището при необходимост информира МКБППМН, Полицията, отдел „Закрила на детето“.
7. Училищният координационен съвет създава процедура за откриване и работа по случай с детето, упражнило тормоз.